

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

38. Nanchin. Ecclesia floret.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

At sanctimonia virtutis plusquam Neophytæ, Nanchinenses præstabant cæteris, & Apostolicæ culturæ affluentius respondebant. Huic Vagnonius instabat sedulo, linguæ præsidio, quam habebat loquendo, scribendoque expeditissimam, summèque elegantem: eius specimem primum fuit, de mysteriis fidei tractatus Christi vita & morte comprehensis, rudimentum quoddam maioris operis, quod post hunc iam pridem editum, volumine duplici in lucem misit: alias eius lucubrationes postea memorabo, quibus mirificè in publicum profuit. Vir præterea religionis magnanimæ, & si qua re notandus, nimix forsitan generositatis. Longobardus illarum Inspector & Præses stationum, Christianismi Sinenfis vocabat hortum quam Vagnonius regebat, florentem videlicet omnium virtutum delitiis, Baptismorum solennium continuata crebritate, & conuersionum frequentia, in quibus nunquam deerant Literati, qui Magisterio illic insigniti ab suo statim regressu in patriam, in Christi præcones mutabantur: alios quoque agebat vis tanta diuini spiritus ut per medium populum simulachra sua ad pedes Vagnonij suis humeris deportarent, adorationem quam iis detulerant, iustis in ea opprobriis vturi; quidam secespitis, securibus, & cultris armatam familiam immittebant ad ea coquinario apranda foco; stupori ethnicis Christianorum vita erat, sodalium maxime quos Deiparæ conscripserat nomine, cui verò venite in mentem vnquam potuisset, feminas pro illa qua tenentur solitudinis lege arctissima ea processuras, ut ipsæ item Deiparæ simul & Angelorum titulo congregationem sibi conscriberent in ædibus matronæ nobilis & grauis? quò se interdum conferebat F. Sebastianus Fernandez Sinenfis annorum sexaginta, de Deo, & diuinis ad eas dicturus: primigenia demùm formosam faciem repræsentabat Ecclesia Nanchinensis, omni genere intimæ in ægrotos, egentes, mendicos, vno verbo omnes; indiscriminatim beneficæ & exquisitæ charitatis, ipsique adeò pauperes & lectos & qualiacumque inopiæ suæ subsidia sibi & familiaribus detrahebant, ne Christianæ in alios pauperes largitatis merito priuarentur, ac si nihil supereret quod darent, ministerium saltem & seruilem operam ægrotis exhibebant qua in miseros etiam ethnicos efficacissima beneficentia nihil potentiùs Christianismum persuasit, cum se alioqui ab ipsis deserti parentibus solitos viderent, si fastidioso aut prolixiori morbo languere contingeret. Sed multo maiori acuratione inuigilabant salutis animorum, & quisque in omnes sollicito intentus oculo, si quem in fide aut moribus intepuisse animaduertent ad Patrem deferrebant, ut de remedio videretur. His porro inerat sensus conscientia tam tener ut procul venirent ad eam leuandam leuissimis nec prope culpandis lapsibus, negarentque se vllum posse onus illius perpeti: ad hæc vsus meditationum, voluntariæ afflictationes, & magno gratiæ diuinæ miraculo, irrenocabile castitatis seruandæ propositum, cuius in communi licentia fœdaturum libidinum constanter assertæ, fuere fortia illustraque documenta. Itémque fidei in Christum immobilis & lætæ, inter vexa-

riones parentum & agnatorum inimicas, satagentium suos à Christo dimouere. Perstrinxit adedò Christianus hic splendor ciuitates etiam longinquas, vt hoc iam anno magnis spebus operarij strenui legerentur: mihi verò hoc Theatrum Christianæ virtutis nusquam videtur in spectatores efficacius fuisse quam mutatione Eunuchorum. Præterquam quod enim Bonziorum tori, & quanto ignauæ, tanto obstinatiois perdidia, stultitiosissimi sunt & opum felices. At hi quoque exemplis Christianorum luculentis permoti, sigillatim nonnulli, tùm multi, post omnes promiscuè Vagnonium visere, adire sæpè, & colloqui familiariter, de Deo & animo dicentem iucundè & auidè audire, dictisque ita capere adhuc nescientes, essent iam prope Christiani. Agnoscebant enim vocabantque in preces verum Christianorum Deum, & si quem innotuit à puero linguæ lubricum egisset ad proferendum idoli sui nomen, adhibebatur à cæteris, & dictum emendabat. Hinc nouis in dies professibus vsque eo creuere vt sodalicium inter se conflarent, cogentemque Vagnonium, illic ad se de rebus animi acturus, ne grauaretur interdum in palatium venire: quod vitauit is quidem tanquam grauissimè suspitionibus obiectum; sed non vitauit quo minus à Vitellescho Præposito reprehenderetur quod in conuersione ethnicorum Apostolico fructu nimium indulgisset, attendissetque magis præsentis lucto quam futuris damnis quæ aduersarij mouerant, eius imprudentia proripiti, cum moderatiùs agentes antea placidè tolerarent. Inde verò quod consecutum est nec sinit historia, nec eorum informatio taceti qui missionibus his aut præsumunt aut seruiunt. Cordatissimi viri iudicij Riccius Christianismi Sinenlis sator longa doctus experientia viderat, seu magis diuino vt reor instinctu, non posse in regnum suspitionibus credulum, aduersum inimicum, nouis rebus infensum, legem nouam subite ac nouum Deum nisi dissimulante & tacite, futurum alioqui vt eo pellerentur, fuerat his item Valignani & Palsij sensus, qui ex officio Inspectoris prudenter id quoque præuiderant. Certi omnia ex eo apta, tanquam nostri negotij cardine vt vel esca vnius curiositatis aucuparemur nobis Mandarinos peregrinæ scientiæ cupidos ad conciliandam per eos Euangelicæ prædicationi gratiam, & fauorem. Senferat idem Longobardus, postquam in Ricci cunctationes ab se improbatas amicè iocatus, iisdem cunctationibus ab eodem subductus exilio fuisset in quod se ac nostros nimium festinans induerat: ac licet sociis, Vagnonio maximè persuasisset hactenus nos in Sinarum regno tam altis defixos radicibus, vt aduersarij nullus pertimescenda nobis esset potentia, suspensio tamen & ipse Pechini & cæteri ubique promouebant gradu & timido, vt plus minus libertatis Præfectorum, & urbium præbebat fiducia, ex quo securior & maiore sequebatur fidei sacræ amplificatio, noui Christianorum cætus, & ij veterum fructus quos modo narrauimus. Sed his malè deceptus Valentinus Caruallius Prouincialis qui nunquam pedem in Sinas miserat, apud se obstinauit abiiciendas in posterum cunctationes Ricci, & vrbanis

39.
Ea felicitate
PP. immoderatiùs vtun-
tur.